

Kiasma

www.kiasma.fi

2011 48 vol 14

Pekka Haavisto:
10 ajatusta Afrikasta

Kaunis, kaunimpi, Nigeria

Sinun Afrikkasi

ARS 11 kutsuu Afrikkaan

ARS laajenee

Kalenteri

TONY MENTIS COURTESY MICHAEL STEVENSON GALLERY, CAPE TOWN

Andrew Putter: Frances Hosea sarjasta Afrikkalaista vieraanvaraisuutta, 2009. Monet eurooppalaiset kauppalaivat haaksirikkoutuivat Etelä-Afrikan rannikolla 1600- ja 1700-luvuilla. Putterin muotokuvien lähtökohtana ovat historialliset henkilöt, jotka opettelivat paikallisen kulttuurin ja tulivat osaksi yhteisöä.

Millainen on sinun Afrikkasi?

Afrikka nykytaiteen näyttelyn teemana on jokseenkin mahdoton. Tehdäänkö ajatusleikki? Ryhmä nigerialaisia kuraattoreita päättää tehdä eurooppalaisen nykytaiteen näyttelyn. Mistä näyttely kertoisi?

Jos valittaisiin 30 eurooppalaista taiteilijaa, keitä he olisivat ja mitä he edustaisivat? Entä mitä olisi se eurooppalaisuus, jota näyttelyn taide ilmentäisi? Vai kertoisiko näyttely jostain muusta? Ehkäpä nigerialaisten suhteesta Euroopan eri maihin?

Kysymys afrikkalaisuudesta on vielä hankalampi kuin kysymys eurooppalaisuudesta, koska Afrikan manner on niin valtavan laaja ja moninainen tuhansine eri kielineen ja kulttuureineen. Olisi kerrassaan hassua yrittää esitellä afrikkalaista nykytaidetta yhdessä näyttelyssä. Mitä on afrikkalainen nykytaide, on aivan yhtä yleistävä ja mahdoton kysymys kuin mitä on eurooppalainen nykytaide.

Yleistysten sijaan onkin paljon kiinnostavampaa syventyä tarkastelemaan muutaman kymmenen taiteilijan teoksia ja niitä sisältöjä ja teemoja, jotka ovat tulleet eri syistä näille taiteilijoille niin tärkeiksi, että he ovat halunneet tehdä niistä taidetta. Kiinnostavaa on myös suunnata katse omaan todellisuuteen, näyttelyn valinta

COURTESY CAC - THE PIGOZZI COLLECTION, GENÈVE

Romuald Hazoumè: Simpukka-Bob, 1994 ja Ati, 1994
Muovikanistereista tehdyillä naamioillaan Hazoumè kommentoi länsimaisia mielikuvia afrikkalaisesta taiteesta. Teokset käsittelevät myös kulutuskulttuuria ja kehitysmaiden asemaa maailmankaupassa.

perusteisiin. Miksi on otettu mukaan juuri nämä taiteilijat? Millaista tarinaa näyttely kuljettaa mukanaan suomalaisten suhteesta Afrikkaan?

NÄKÖKULMIA AFRIKKAAN

ARS 11 taiteilijat ovat valikoituneet näyttelyyn kaksivuotisen tutkimustyön perusteella. Heillä on kaikilla oma näkökulmansa Afrikkaan, mutta ennen kaikkea he ovat kiinni tässä ajassa ja yhteisessä maailmassa, usein henkilökohtaisten kysymysten kautta. Heidän tekemänsä taide puhuttelee yli rajojen. Se ei väitä mitään vaan pikemminkin kyselee tai ehdottaa ja tulkitsee.

ARS 11 ei siis ole afrikkalaisen nykyaikaisen taiteen näyttely, vaan näyttelyn taiteilijoita yhdistää suhde Afrikkaan, mielikuvien kyllästäämään mantereeseen, jossa tapahtuu tietysti paljon muutakin kuin mitä televisiossa näytetään ja jonka edes yksittäisistä kulttuureista, historioista ja tapahtumista harva tietää paljonkaan. Kaikilla näyttelyn taiteilijoilla on omanlaisensa suhde Afrikkaan. Osa on syntynyt Afrikan eri maissa. Osa käsittelee taiteessaan

jotain, joka liittyy johonkin Afrikan maahan tai sen todelliseen tai kuviteltuun historiaan. Osa kertoo omasta elämästään, osa luo kuvitelmia.

'AITO AFRIKKA'

Jotkut ARS 11:n taiteilijoista käyttävät hyväkseen, ironisoivat tai purkavat afrikkalaisuuden tai afrikkalaiseen taiteeseen kohdistuvia odotuksia tai myyttejä. Toisaalta osa taiteilijoista ei varmastikaan koe edustavansa erityisesti afrikkalaisuutta, ja miksi niin tarvitsisi ollakaan. Ehkä ARS 11 voisi olla myös yksi puheenvuoro sen puolesta, ettei etninen tausta tai syntymäpaikka voi koskaan yksinään määrittellä ketään.

Aittoa ja alkuperäistä afrikkalaista kohtaan on paljon kaipuuta. Osa Afrikan eri maista tulleista henkilöistä käyttää tätä aitouden kaipuuta täällä tietysti hyväkseen. Aitouden vaatimus liittyy ajatukseen tutusta ja vieraasta, meistä ja teistä. Haluammeko edelleen nähdä sellaista taidetta, joka tukee sitä, minkä jo valmiiksi tunnemme?

Mary Sibande: Noiduin itseni, 2009 (yksityiskohta)
Sibande kuvaa teoksissaan Sophie-nimistä naista, jolla on yllään viktoriaanista pukua sekä toisaalta palvelijattaren asua muistuttava leninki. Taiteilijan kotimaan Etelä-Afrikan rotuerottelupolitiikka pakotti mustan väestön usein palvelustyöhön. Teosten fantasia- maailmassa Sophie kääntää pääläelleen arjen säännöt.

Kulttuurit ja taide ovat kuitenkin jatkuvan muutoksen tilassa, ne sulautuvat toisiinsa ja saavat toisistaan vaikutteita; on siis mahdotonta tavoittaa jotain aitoa, koska sitä ei yksinkertaisesti ole olemassa. Miksi aidon mielikuvasta on sitten niin vaikea päästää irti? Aitouden ja tuttujen vertailukohtien etsimisen sijaan olisi paljon kiinnostavampaa antaa taiteilijoiden itse puhua teostensa kautta.

HENKILÖKOHTAISTA HISTORIAA

Osa näyttelyn taiteilijoista liikkuu hyvin henkilökohtaisissa kysymyksissä: kaipuussa, rakkaudessa tai sen puutteessa, arkitodellisuuden yli ulottumisessa. Yksityisestä liikutaan sujuvasti yleiseen ja teosten käsittelemät aiheet ovat myös maailmanlaajuisia, meitä kaikkia koskevia. ARS 11 tuo esiin tarinoita siirtolaisuudesta, ihmisten ja tavaroiden liikkumisesta ja liikkumisen rajoituksista. Osa taiteilijoista käsittelee ympäristökysymyksiä, esineiden uudelleenkäyttämistä, kulutuskulttuuria ja jäteongelmia. Monissa teoksissa sykkii kaupunkien urbaani elämä. Historia on läsnä kaduilla ja maaseudulla.

Afrikkaan liittyy vahvoja mielikuvia, jotka ovat rakentuneet länsimaisiin mieliimme elokuvien, kirjallisuuden ja tutkimusmatkailijoiden tuottaman kuvaston, koko kollektiivisen ja kipeän siirtomaa-historian kautta. Näyttelyn taideteokset palauttavat mieleen todellisia tapahtumia historiasta, mutta ehdottavat myös uudenlaisia ja vaihtoehtoisia tulkintoja menneisyydestä ja sitä kautta myös nykyisyydestä. Taiteilijoiden ottamat erilaiset roolit, joskus suoranaiset poseeraukset saavat meidät arvioimaan omaa suhdettamme Afrikkaan uudelleen.

□ Arja Miller

JOHN HODGKISS COURTESY GALLERY MOMO, JOHANNESBURG

”Utiskuvien luoman afropessimismin sijaan ARS 11 tarjoaa moniäänisiä ja ristiriitaisiakin kertomuksia.”

ARS 11 kutsuu Afrikkaan

MIKSI AFRIKKA? Afrikka on ajankohtainen teema taiteessa, mutta myös muilla aloilla. Maanosa on ollut viime vuosina kasvavan kiinnostuksen kohteena niin taloudessa, politiikassa, tutkimuksessa kuin kulttuurissakin. Suomalaisyrietykset investoivat Afrikkaan. Tuotteiden, tiedon ja ihmisten liikkuvuuden ansiosta Afrikka on osa suomalaista arkipäivää.

UUTISKUVIEN LUOMAN afropessimismin sijaan ARS 11 tarjoaa moniäänisiä ja ristiriitaisiakin kertomuksia, havaintoja ja tulkintoja, jotka koskettavat globaalin luonteensa vuoksi myös meitä suomalaisia. Näyttelyn teemat ovat ajankohtaisia, kuten kysymykset pakolaisuudesta, ympäristöongelmista ja urbaanista elämästä. Laaja afrikkalaisen nykykulttuurin esittely Suomessa tuottaa parhaimmillaan uudenlaista ymmärrystä ja taustatietoa Afrikan nykyajasta: ARS 11 monipuolistaa kuvaa siitä, mitä kaikkea Afrikka, nykyaide ja afrikkalainen nykyaide voivatkaan olla.

ARS 11 ON sisällöltään ja rakenteeltaan laaja, avoin ja monipuolinen. Se ei pyri olemaan afrikkalaisen nykyaiteen yleisesittely, vaan keskittyy valikoituihin näkökulmiin, jotka ovat nousseet esiin taiteilijoiden puheenvuoroista ja teoksista runsaat kaksi vuotta kestäneen tutkimusprosessin aikana, yli parin sadan taiteilijan tuotantoon tutustumisen myötä.

MONISTA MUISTA afrikkalaisen nykyaiteen näyttelyistä poiketen, ARS 11:ssä on mukana myös sellaisia länsimaisia taiteilijoita, jotka ovat tuotannossaan käsitelleet Afrikkaa. Myös tällä hetkellä kotimaansa ulkopuolella asuvat afrikkalaissyntyiset taiteilijat ovat näyttelyssä edustettuina.

YHTENÄ ARS 11 -näyttelyn taiteilijoita yhdistävänä näkökulmana on muisti ja mieleen palauttaminen. Taiteilijoilla on erilaisia tapoja uudelleenkirjoittaa historia. Monet käyttävät arkistoja lähteinään, toiset omia muistojaan. Muistaminen on tapahtuma itsessään, se sisältää sekä menneisyyden että nykyisyyden. Muistojen esittämisessä yksityinen kokemus ja yleinen historia kohtaavat – usein jännitteisessä suhteessa toisiinsa.

ARS 11 -NÄYTTELY ja siihen liittyvä runsas ohjelma tarkastelevat nykyaiteen kautta afrikkalaisia nykytodellisuuksia ja historioita, kokonaista mielikuvien mannerta. Näyttely on avoinna marraskuun lopulle saakka. Pitkä kesto mahdollistaa useamman näyttelykäynnin. Näyttely on laaja, joten kaikkea ei tarvitse kokea yhdellä kerralla. Aina voi palata uudelleen, ja löytää samalla uusia asioita näyttelystä ja siihen liittyvästä ohjelmasta.

Lämpimästi tervetuloa,

□ Pirkko Siitari, museonjohtaja

PIRKKO SIITARI KUVA YTM / KKA / PIRJE MYKKÄNEN

sisällys

- 2 Millainen on sinun Afrikkasi?
- 6 Näkökulma
- 8 Kiasma lyhyesti: uutisia, tapahtumia, vinkkejä tulevista...
- 14 Taiteilijat antavat Afrikalle kasvot
- 22 Haastattelu: Baaba Jakeh Chande
- 22 Kiasma-teatteri: Kettly Noël
- 24 Nigerian kauniimpi puoli
- 26 ARS-satelliittinäyttelyt
- 31 Pekka Haaviston kolumni
- 32 ARS 11 -tuotteet
- 33 Kiasma-kalenteri

KIRJOITTAJAT TÄSSÄ NUMEROSSA | Antawan I. Byrd, apulaiskuraattori CCA Lagos | Pekka Haavisto, kolumni | Kati Kivinen, amanuenssi | Piia Laita, vastaava toimittaja | Arja Miller, intendentti | Päivi Oja, toimitussihteeri | Pirkko Siitari, museonjohtaja | Jonna Strandberg, tuottaja / Kiasma-teatteri | Jari-Pekka Vanhala, amanuenssi | Salla Virman, yhteistyöpäällikkö

KIASMA-LEHTI | ISSN 1455-173X | **Julkaisija** Nykyaiteen museo | **Toimituksen osoite** Kiasma, Nykyaiteen museo Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki | www.kiasma.fi | **e-mail** kiasma-lehti@kiasma.fi | **puh.** (09) 173 361 | **fax** (09) 1733 6503 | **Vastaava toimittaja** tiedotuspäällikkö Piia Laita (09) 1733 6507 | **Toimitussihteeri** tiedottaja Päivi Oja (09) 1733 6534 | **Verkkototeutus** verkkomedia-suunnittelija Janne Heinonen | **Ulkoasu ja taitto** graafinen suunnittelija Timo Vartiainen | **Kuvankäsittely** Valtion taidemuseo / Kuvataiteen keskusarkisto / Pirje Mykkänen | **Käännökset** Tomi Snellman, Mats Forsskähl | **Painopaikka** F.G. Lönnberg | Toimitus ei vastaa ohjelmisto-aikatauluihin tulleista muutoksista.

VTM / RKA / ANTTI KURJALAINEN, HANNU AALTONEN

Eräs ARS 95 -teossuosikki oli Portia Munsonin Vaaleanpunainen projekti (1993), jossa pöytä peitti 2000 löydettyä pinkkiä esinettä.

ARS – 50 vuotta nykytaidetta

ARS-NÄYTTELYT ovat 50 vuoden ajan tuoneet suomalaisen yleisön ulottuville kansainvälistä nykytaidetta. Ne ovat kohahduttaneet, ilahduttaneet ja haastaneet katsojiaan sekä muovanneet mielikuvia siitä, mitä nykytaide kulloinkin on. Ensimmäinen ARS-näyttely järjestettiin 1961 Ateneumin taidemu- seossa. Vuonna 2001 näyttely oli ensimmäistä kertaa Kiasmassa.

ARS 11 on näyttelysarjan kahdeksas. Juhlavuoden kunniaksi Kiasman aulassa on esillä Kuvataiteen keskus-

arkiston tuottama lyhytelokuva *Ars 50 vuotta*. Elokuva koostuu arkistofilmeistä ja valokuvista ja lähteinä ovat Kuvataiteen keskus- arkiston kuva- ja av-arkisto, Valoku- vataiteen museo sekä YLE. Lisäksi Kuvataiteen keskusarkisto julkaisee *ARS 50 vuotta – Muistoja, historiaa, näkökulmia 1961–2011* kirjan, jonka artikkelit valottavat ARS-näyttelyi- den merkitystä. □

VTM / RKA / PIIRE MYKKÄNEN

Taiteilija Abraham Onoriode Oghobase esittelee teoksiaan pe 15.4.

Taiteilija tavattavissa!

AVAJAISVIIKONLOPUN aikana on ainutlaatuinen tilaisuus kuulla, mitä ARS 11 -taiteilijat kertovat omista teoksistaan ja työskentelystään. Näyttelytiloissa pidettävien puheenvuorojen kieli on englanti. Lisäksi Kiasma-teatterissa nähdään kaksi **Ditte Haarløv Johnsenin** videoteosta.

PERJANTAINA 15.4.

17.00 **J.D. 'Okhai Ojeikere**
17.30 **Abraham Onoriode Oghobase**

18.00 **Ursula Biemann**

18.30 **Barthélémy Toguo**

19.00 Kiasma-teatterissa **Ditte Haarløv Johnsen: Sisters** (2003) ja *One Day* (2007). Kesto 54 min. Taiteilijatapaaminen esityksen jälkeen.

LAUANTAINA 16.4.

15.00 **Nandipha Mntambo**
15.30 **Andrew Putter** □

ARS-elämyksiä netissä

OSOITTEESSA ars11.fi voit sukeltaa ARS-maailman syövereihin ja testata taitojasi vaikka djembe-rummun soittajana.

Kiasman Facebook-ystävänä saat tiedon ARS-tapahtumista ja osoitteesta www.kiasma.fi voit tilata uutiskirjeen ja saada suoraan omaan sähköpostiisi ajankohtaista tietoa Kiasman tapahtumista ja näyttelyistä.

Verkkosivuilta löytyy myös taustatietoa teoksista, taiteilijahaastatteluja, ARS-historiaa ja runsaasti tapahtumatietoa. Viimeisimmistä villityksistä pysyt ajan tasalla seuraamalla Kiasman twitter-tiliä. □

Ardmore Ceramic Art:
(Wonderboy Nxumalo, keraamikko ja Nkosinathi Mabaso, maalari)
Mthakathi: Jotkut luulevat AIDSin johtuvan noituudesta, 2008

© COURTESY OF ARDMORE CERAMIC ART

ARS 11 -opas

TIIVIIT TEOSSEITTELYT kuvien kanssa. Saatavilla lipunmyynnin yhteydessä suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä. Hinta 2 euroa. □

Osallistu opastukselle

ARS 11 -näyttelyn suomenkieliset yleisöopastukset ovat keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 18, ja sunnuntaisin klo 15. Keskiviikkoisin järjestetään myös näkökulmakierroksia.

Ruotsinkielinen yleisöopastus on joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13 ja englanninkielinen klo 14, heinä- ja elokuussa joka sunnuntai klo 14.

Voit myös tiedustella tilattavia opastuksia ryhmän toiveiden ja tarpeiden mukaan ma–pe klo 9–12, p. (09) 1733 6509 tai opasvaraus@kiasma.fi. □

Älä vastusta muutosta:
Afrot 22,90 €
16. ARS:n aikana
Kiasma-kaupasta
15.4. alkaen

Lisää & infoa
kiasma.fi

Osta liput
ennakkoon
lippupalvelu.fi

ARS MUUTTAA SINUA
15.4. - 27.11.2011

Teininä ahmin eteläafrikkalaisen André Brinkin apartheidia käsitteleviä kirjoja. Niiden sanoma oli kuitenkin päässyt unohtumaan johonkin maanantain ja perjantain välimaastoon. Nyt Mary Sibanden työt muistuttivat mua tästä tärkeästä sanomasta: vaikka yhteiskunta asettaa normeja tuskallisestikin, oman pänsä sisälle pääsee pakoon.”
— Anne Kulkkovi —
päättöpöytäkirja

Mary Sibandea ja jo muuta ARS 11 -näyttelyä yhdistää sohda Afrikkaan.

KIASMA
KIVOTUKSETA HUOLETTA • SUKUPOLSIKÄÄN VUOROTTELUN • MUKAAN DE COOPERATIONEN ART
Kiasma-kaupasta 15.4. alkaen. Kiasma-kaupasta 15.4. alkaen. Kiasma-kaupasta 15.4. alkaen.

Media partnerit: IMAGE MONDO, Deloitte, NOKIA

ARS-mainontaa.

Uskalla muuttua

ARS 11 -NÄYTTELYN monipuoliset sisällöt voivat muuttaa käsitystämme Afrikasta ja sitä kautta murtaa ennakkoluulojamme.

”ARS-näyttelyt ovat aina inspiroineet yleisöään. Ne jättävät näyttelyvieraisiin jäljen, joka ei lähde pois tavallisella saippualla. Tähän totuuteen perustuu myös ARS 11 -näyttelyn markkinointiviestinnän kantava ajatus: ARS 11 muuttaa sinua”, hasan & partners -mainostoimiston luova johtaja Eka Ruola tiivistää.

Konseptiin haluttiin tuoda jotain muuta kuin Afrikkaan perinteisesti liitettäviä visuaalisia elementtejä. ARS-värit perustuvat kongolaiseen La Sape -alokulttuuriin. Sape tulee ranskan sanoista ‘Societe des Ambianceurs et Personnes Elegantes’, mikä taas suomeksi tarkoittaa jotakuinkin tunnelmanluojien ja eleganttien henkilöiden yhteisöä. ARS 11 -konseptiin on La Sape -alokulttuurista haettu inspiraatiota lähinnä väreihin ja asenteeseen.

ARS-liput ennakkoon Lippupalvelusta

HANKI LIPUT ARS 11 -näyttelyyn mukavasti kotisohvalta ilman jonoja. Voit ostaa lipun haluamallasi viikolle. Myytävänä on normaalihintaisen lipun lisäksi alennuslippu opiskelijoille, työttömille ja eläkeläisille. □

MARKKINSELS

Afrikkalaisen elokuvan festivaali

HELSINKI AFRICAN FILM FESTIVAL HAFF tarjoaa tuoreita näkökulmia Afrikan rikkaaseen elämänmenoon. Festivaali haastaa vallitsevaa ja yksi-oikoista, sotien, nälänhädän ja toivottomuuden kyllästämää Afrikka-uutisoitua ja mediakuvastoa.

HAFF:n monipuolinen ohjelma sisältää fiktiota, dokumentteja, draamaa, komediaa, taide-elokuvaa, scifiä ja lyhytelokuvia eri puolilta Afrikkaa. Ohjelmassa on lisäksi keskustelutilaisuuksia, klubi-ilta ja työpaja nuorille elokuvantekijöille.

Järjestyksessään toinen HAFF laajenee tänä vuonna valtakunnalliseksi kiertueeksi yhteistyössä alueellisten elokuvakeskusten kanssa. Helsingissä HAFF järjestetään Andorrassa ja Kiasma-teatterissa 12.–15.5. □

URB-festarit

URB 11 järjestetään 29.7. –7.8. ja sen ohjelma julkistetaan kesäkuun alkupuolella. Luvassa on mm. suomalais-ranskalainen katu- ja nykytanssia yhdistävä tanssiteos, roolipeliä kaupunkitilassa, kaupunkirunoutta ja nuorten kesäduuni-projekti. □

PALJON
ETUJA
VEIKKAUS-
KORTILLA

VEIKKAUS-KORTILLA
KAKSI
YHDEN
HINNALLA
KESKI-
VIIKKOISIN
KIASMAAN

VEIKKAUS

Aloita
viikonloppusi
Kiasmasta!

Ota kaverit
mukaan

Perjantai-
iltana Kiasmaan
kolme kahden
hinnalla

Uutuus!

Kimppalipulla pääsee
ARS 11 -näyttelyyn
kolme kahden hinnalla
perjantaina klo 17–21.

Kahvilassa on luvassa
perjantaitarjouksia ja
ohjelmassa keskusteluja,
elokuvia, spetsiaaliopas-
tuksia, esityksiä, DJ:tä.

Yhteistyössä
Kiasma, Café Kiasma,
Kiasma-kauppa ja
Image kustannus.

☐ Päivi Oja

Alla Kovgan & David Hinton: Nora, 2008

Opettele djembe-rumpaliksi

KIASMAN SYNTYMÄPÄIVÄJUHLIA vietetään toukokuun viimeisenä viikonloppuna ARS-tapahtumien merkeissä.

Lauantaina mestarirumpali **Ousmane "Zoumana" Dembele** pitää Kiasma-teatterissa yleisölle avoimen rumputyöpajan. Burkina Fasossa 1975 syntynyt Zoumana edustaa sukupolvelta toiselle periytyvää griot-musiikki- ja tarinankerrontatraditiota. Päivän aikana on nähtävillä myös Zoumanasta ja griotkulttuurista kertova dokumentti.

Lauantaina ohjelmassa on myös Maailma kylässä -yhteistyönä **Andrew Ashimban** (Tansania) **Teho Majamäen & Jussi Jaakonahon** konsertti.

Sunnuntaina Kiasma-teatterissa esitetään kaksi palkittua afrikkalaista nykytanssielokuvaa. **Joan Froschin** ja **Alla Kovganin** stereotyyppioita murtava elokuva on elämänläheinen muotokuva luovuudesta, kauneudesta ja tragedioista tämän päivän Afrikassa. **Alla Kovganin** ja **David Hintonin** lyhytelokuva puolestaan kertoo Zimbabwessa 1965 syntyneestä ja myöhemmin USA:han maanpakoon lähteneestä tanssijasta **Nora Chipaumiresta**.

Molempina tapahtumapäivinä on useita erilaisia työpajoja, yleisö-opastuksia ja näkökulmakierroksia ARS 11 -näyttelyyn. ☐

Coconut Disco

MITEN LUODAAN odottava hiljaisuus juuri ennen leijonan tai krokotiilin hyökkäystä? Miltä Afrika kuulostaa? Kuulostaako yhden ja toisen Afrika samalta? Teos pursuaa ja purkaa äänen eksotiikkaa: viidakon kuhina, kaupungin häly, afro pop radio, Tarzanin huuto, rumpu. Marra-benta, Xipamanine, Awesome Tapes from Africa, Gran Turismo. Äänimaiset syntyvät ja katoavat yleisön edessä, pala palalta. Esitys Kiasma-teatterin näyttämöllä livenä 17.4. klo 15 ja 19.4. klo 11 ja yhtä aikaa Yle Radio 1:ssä suorana lähetyksenä. ☐

JACK BALANCE

ARS 11 ON AVOINNA

ti	10–17
ke-to	10–20.30
pe	10–22
la-su	10–17
ma	suljettu

POIKKEAVAT AUKIOLOAJAT

21.4.	10–17
22.4.	suljettu
25.4.	suljettu
1.5.	suljettu
23.6.	10–17
24.6.	suljettu
25.6.	suljettu

Kiasma on...

YML / KSA / PEINURINEN

NYKYTAITEEN MUSEO on perustettu 1991, Kiasma rakennettu 1998. Rakennuksen suunnitteli arkkitehtikilpailun voittaja Steven Holl, USA. Kiasmassa on viisi kerrosta. Kokonaisala on 12 000 m², josta museotiloja on 9 100 m². Kiasman taidekokoelmassa on n. 7 900 teosta kotimaista ja kansainvälistä nykytaidetta. Nykytaiteen museo Kiasma kuuluu Valtion taidemuseoon.

KIASMA *Chiasm*, ~a, s (anat) risteys, risti ~us s (pl~i) (ret) kiasmi. *Kiasma*, hermojen, vars. näköhermojen eli näköjuosteiden, risteys. *Kiasma* (kreik. khiasma = viivaristeys, X-kirjaimen muodosta), tuman kypsymisjakautumisessa diploteenivaiheessa todettava kohta, jossa vastinkromosomit kietoutuvat toisiinsa. > *Crossing over*.

Isaac Julien: Flight Towards Other Destinies 1 (Western Union Series No. 2) 2007, Fujitrans in lightbox 120 x 244 cm

Pakomatka Libyasta Lampedusaan

MAAILMANKUULUN brittiläisen taiteilijan **Isaac Julienin** videoteos *Western Union: Small Boats* tulee esille Turkuun osana ARS 11 -näyttelyä.

Isaac Julienin teos kertoo laittomista siirtolaisista, joita on kuljettu Pohjois-Afrikasta esimerkiksi Sisiliaan ja muille Italian saarille, kuten Lampedusaan. Venepakolaiset siirtyvät sotien ja nälänhädän ajamina Libyasta Italiaan paremman elämän toivossa. Siirtolaisuus ja liikkuminen ovat osa afrikkalaista arkipäivää.

Libyan ja muun Pohjois-Afrikan tämänkeväinen tilanne tekee Julienin teoksesta entistä ajankohtaisempaa.

Teos käsittelee Välimeren alueen luvatonta siirtolaisuutta visuaalisella ja runollisella tavalla. Kamppailevat pakolaiset, sykähdyttävät maisemat sekä Palazzo Gangissa Palermossa

kuvatut unenomaiset kohtaukset vuorottelevat. Ne muistuttavat Välimeren alueen pitkää historiasta ja vaikutteiden kulkeutumisesta.

”Monet siirtolaisista toivovat löytävänsä paremman elämän Sisiliasta, mutta he löytävätkin sen kuvaannollisesti taivaasta,” luonnehtii Isaac Julien teostaan.

Western Union: Small Boats hankittiin Kiasman kokoelmiin vuoden 2010 alussa. Videoteos on esillä Turun kulttuuripääkaupunkivuoden näyttelykeskus Logomossa 17.6.–18.12.

Sitä ennen esillä on toinen Kiasman kokoelmien suurteos, **Eija-Liisa Ahtilan** *Where is Where? – Missä on missä?* 29.5. saakka.

☐ Päivi Oja

Pieter Hugo: sarjasta Permanent Error:
David Akore, Agbogbloshie Market, Accra, Ghana, 2010

ARS 11 -taiteilijat antavat Afrikalle kasvot

ARS 11:n taiteilijoita yhdistää suhde Afrikkaan. Koordinaatiopisteiksi muodostuvat sellaiset kartalta löytyvät paikat kuin Agbogbloshie, Brazzaville, Johannesburg, Kapkaupunki, Lagos, Maputo, Nairobi ja Helsinki, sekä globaalit ilmiöt, kuten pakolaisuus ja diaspora, ympäristö ja kulutus.

Ihmisen ja ympäristön suhde nousee esiin monien taiteilijoiden tuotannossa. Ihminen maiseman rakentajana ja tuhoajana on teemana nigerialaisen **Otobong Nkangan** valokuvateoksissa. Monet taiteilijat ovat löytäneet teostensa raaka-aineen muiden poisheittämissä tavaroista. Beniniläinen **Romuald Hazoumè** käyttää teoksissaan vanhoja muovisia öljykanistereita, joilla on kuljetettu pimeää bensiiniä Nigeriasta Beniniin. Ne hän muokkaa mm. afrikkalaisiksi naamioiksi "joita länsimaalaiset kuitenkin haluavat".

Toinen jättemateriaalin uusiokäyttäjä on Ghanassa syntynyt **El Anatsui**, jonka litistetyistä pullonkorkeista ommellut jättimäiset seinävaatteet herättivät ihastusta jo vuoden 2007 Venetsian biennaalissa. Materiaalit toimivat kulttuurisena muistina, kertoen mm. kolonialismin ja kaupankäynnin historiasta. Kierrätyksestä ekologissa mielessä ei kuitenkaan ole kyse. Teosten materiaaleihin ja muotoihin voi sisältyä voimakas henkinen lataus. Niillä viitataan tietyn kulttuurin perinteisiin, kuten swazimaalaisen **Nandipha Mntambon** lehmänahoista ja -hännistä rakennetuissa veistoksissa, joissa myös viittaukset niin klassiseen kuin moderniin kuvanveistoon ovat yhtä ilmeisiä lähtökohtia.

Eteläafrikkalainen **Pieter Hugo** on kuvannut ghanalaisella kaatopaikalla kun nuoret miehet polttavat elektroniikkajätettä kerätäkseen metalliosat uudeleen myytäväksi. Kuvien tunnelma ja esitystapa ovat hätkähdyttävän lähellä **Eero Järnefeltin** kuuluisaa kaskenpolttoa kuvaavaa maalausta *Raatajat rahanalaiset*. Kulutuskritiikkiä esittää myös Norjassa asuva

COURTESY MICHAEL STEVENSON GALLERY, CAPE TOWN

Ditte Haarløv Johnsen: sarjasta Maputon päiväkirja, 2000–2009

Baudouin Mouanda: S.A.P.E., Congo Brazzaville, 2008 >
Ursula Biemann: Saharakronikka, 2006–2007 >

© DITTE HAARLØV JOHNSEN

© BAUDOIN MOUANDA / GENERATION ELLI-FRIQUE IN VISU

© URSULA BIEMANN

senegalilais-syntyinen **Samba Fall**, jonka videoanimaatiosta ja epäaidoista luottokorteista koostuvan installaation viesti on tuttu kaikkialla maailmassa.

URBAANI AFRIKKA

Luontodokumenteista tuttujen henkeäsalpaavien maisemien vastakohta on urbaani Afrikka ja sen suurkaupungit. Yksi näyttelyn vanhimpia taiteilijoita on nigeriläinen, vuonna 1930 syntynyt valokuvataiteilija **J.D. 'Okhai Ojeikere**. Häneltä on esillä laaja, Lagosin nykyaikaisen keskuksen kanssa yhteistyössä tuotettu yli sadan valokuvan kokonaisuus *Moments of Beauty*. Mustavalkoisissa kuvissa Nigerian pääkaupunki esittäytyy muodikkaan ja urbaanin elämän keskuksena, jossa vieraillee mm. Englannin nuori kuningatar **Elisabeth II**. Toisenlainen Lagos esittäytyy **Emeka Ogbohin** teoksissa, joissa kuulijan korviin tulvii ruuhkaisen nyky-Lagosin äänimaailma. **Abraham Oghobase** puolestaan yhdistää omakuviaan Lagosin kaupunkimiljööseen. Kuvissa hän pyrkii irti maasta ja erottautumaan miljoonien muiden joukosta.

Brazzaville keikarit eli sapeurit ovat pääosassa Kongon tasavallassa asuvan **Baudouin Mouandan** teok-

sisä. Värikäs pukeutuminen ja länsimaiset muotimerkit yhdistyvät sape-ilmiossa, jonka edustajat saattavat maksaa kenkäparista keskivertokongolaisen vuositulojen verran.

Tavallisten ihmisten arkea kuvaa tanskalainen **Ditte Haarløv Johnsen**, joka muutti viisivuotiaana Kööpenhaminasta Maputoon, Mosambikiin. Valokuvissaan hän palaa lapsuutensa ympäristöön. Lapsuusmaisemiinsa palaa myös suomalainen **Laura Horelli**, joka asui vanhempiensa työn vuoksi Kenian pääkaupungissa Nairobissa.

AFRIKKA LIIKKEESSÄ

Afrikassa liikkuu kaikki. Valtioita syntyy ja toisia katoaa. Rajoja piirretään uudestaan. Toiset alueet nousevat länsimaidenkin tietoisuuteen ja toiset taas unohdetaan. Ihmisjoukot vaeltavat maasta toiseen. **Ursula Biemann** seuraa teoksessaan laittoman siirtolaisuuden virtaa Saharan halki. Jokainen millimetri Saharaa on tarkassa satelliittivalvonnassa ja pakolaiskaravaanien liikkeitä voidaan seurata länsimaisen huipputeknologian avulla.

Omia matkakokemuksiaan käyttää hyväksi kamerunilainen **Barthélémy Togo**. Hän on mm. pyrkinyt

Rotimi Fani-Kayode: Ei mitään menetettävää VII, 1989

COURTESY OF AUTOGRAPH A&P

Kudzanai Chiurai: sarjasta Ministerit, 2009

Samuel Fosso: sarjasta Afrikkalaishenget, 2008

Elina Saloranta: Nunna, 1997/2011

© ELINA SALORANTA

90-luvulla Suomeen ilman viisumia, matkustanut Ranskassa junan ensimmäisessä luokassa pukeutuneena huoltomiehen työasuun ja pyrkinyt lentokoneeseen kolmen täyspuisen matkalaukun kanssa.

HISTORIA JA MUISTI

Muistaminen ja eri aikakausien yhtäaikainen läsnäolo kuvaa monen ARS 11 -taiteilijan teosten lähtökohtia. **Sammy Baloji** yhdistää teoksissaan Belgian siirtomaakauden aikaisia mustavalkovalokuvia uusiin kuviin Kongon demokraattisen tasavallan Katangan maakunnassa sijaitsevalta kaivosalueelta, joka oli pitkään maan taloudellinen keskus. **Vincent Meessen** lähtee videotöksessään Burkina Fasoon jäljittämään vuoden 1955 *Paris Match* -lehden kansikuvassa Ranskan siirtomaavaltaa tervehtinyttä poikaa. Toinen näyttelyn suomalaisitaiteilija, **Elina Saloranta**, työskenteli Sambiassa vapaaehtoistyössä vuonna 1997. Hän kuvautti itseään paikallisten seurassa matkalta hankkimassaan nunnan asussa. Näyttelyssä Salorannan matkakuvat rinnastuvat arkistovalokuviin suomalaisen lähetystyön historiasta.

Afrikan poliittinen ja taloudellinen hallinta ei ole ainoastaan länsimaisten siirtomaavaltojen etuoikeus.

Kiinan ote Afrikan talouselämästä kasvaa. Valloituksen aloitti 1960-luvulla Kiinan entinen ulko- ja pääministeri **Zhou Enlai**, jonka kuvan eteläafrikkalainen **Michael MacGarry** on muokannut osaksi teostaan.

Synkkä luku Afrikan historiassa on aidsin leviäminen. ARS 11 -näyttelyssä esillä on kansainvälisesti arvostetun, KwaZulu-Natalin provinssissa Etelä-Afrikassa toimivan **Ardmore**-keramiikkastudion kantaaottavaa keramiikkaa, joka murtaa tabuja ja pyrkii valistamaan yleisöä aidsin vaaroista.

TODELLISIA JA KUVITELTUJA HENKILÖITÄ

Taiteilijat ovat myös itse kuvissa mukana. Performanssitaiteilija **Steven Cohen** on monia äärimmäisyyksiä yhdistävässä esityksessä pukeutunut johannesburgilaiseen purettavaan slummiin valoa tuovaksi kristallikruunuksi. Vincent Meessenin videossa *Tunkelija* valkoiseen puuvillaan kätkeytynyt hahmo herättää hämmennystä Ouagadougoun arkipäivän vilinässä.

Angela Davisin, Nelson Mandelan, Martin Luther Kingin, Haile Selassien ja Muhammad Alin muotokuvat ovat tuttuja kansainvälisistä lehdistä. Jokin on kuitenkin vialla. Tarkemmin katsoessa huomaa, että kaikissa onkin sama henkilö, valokuvataiteilija **Samuel Fosso**. Kame-

Patrizia Guerresi Maimouna: Sininen neitsyt, 2008

runissa syntynyt Fosso asui lapsuutensa Nigeriassa mutta pakeni Biafran sota Keski-Afrikan tasavaltaan, jossa hän avasi 13-vuotiaana oman valokuvastudion.

Mary Sibanden suvun naiset työskentelivät useassa sukupolvessa valkoisten sisäkköinä apartheidin jakamassa Etelä-Afrikassa. Tämän sukuhistorian pohjalta Sibande on luonut teoksiinsa kuvitteellisen Sophie-nimisen naisen, joka sekoittaa ja kääntää stereotyyppisiä rooleja pääläelleen. Monet eurooppalaiset kauppalaivat haaksirikoutuivat Etelä-Afrikan rannikolla 1600- ja 1700-luvuilla. **Andrew Putter** yhdistää teoksissaan totta ja fantasiaa kuvitellen, miltä näyttäisivät paikallisen mpondo-kansan pelastamat ja heidän tapansa omaksuneet haaksirikkoiset.

Todellisia tapahtumia teostensa taustana käyttää myös chileläinen **Alfredo Jaar**, joka kuvaa Ruandan kan-sanmurhaa ja erityisesti Yhdysvaltain silloisen presidentin **Bill Clintonin** puhetta, jossa Clinton pahoittelee tapahtumaa kaikkien länsimaiden puolesta. Jos vain olisimme tienneet...

Zimbabwesta Etelä-Afrikkaan paennut **Kudzanai Chiurai** ravistelee afrikkalaisuuteen ja erityisesti hip hop -kulttuuriin liittyviä kliseitä teossarjassaan *Ministerit*. Siinä Afrikkaa hallitsee musta presidentti kuvitteellisine ministereineen. Beniniläisen **Georges Adéagbon** teoksessa kohtaavat historian suurmiehet **Napoleon** ja **Mannerheim**.

Uskonto ja hengellisyys tulevat selvimmin esiin italialaisen **Patrizia Guerresi Maimounan** teoksissa. Guerresi kääntyi Senegalissa asuessaan mystiikkaa ja meditaatiota korostavaan suufilaisuuden muotoon, muridisiin. Teosten hahmoissa kohtaavat afrikkalaisen islamin ja maailmanuskontojen symbolit ja hahmot. **Rotimi Fani-Kayoden** mieskuissa kohtaavat nigeriläisen jorubakulttuurin hengellinen perintö, kristilliset kuva-aiheet ja länsimainen tapa kuvata miesvartaloa.

Nigerialaissyntyisen, Yhdysvalloissa uransa luoneen **Odili Donald Oditan** Kiasmaan tekemässä seinämaalauksessa modernistisen maalaustaiteen perinne kohtaa monia geometrisen kuviointiin liittyviä perinteitä.

□ Piia Laita ja Jari-Pekka Vanhala

COURTESY GALLERIA PAOLA COLOMBAI, MILANO

Sambiasta kotoisin oleva, Suomessa asuva Baaba Jakeh Chande pukee Kiasman edustan lehmukset juhla-asuun. Ympäristöteos kiinnittää huomion puiden olemassaoloon kaupunkiympäristössä ja rohkaisee katsomaan tuttua paikkaa uudella tavalla.

Yksi jalka Suomessa, kaksi Sambiassa

Miten päädyit tekemään performansseja?

Olen aina ollut kiinnostunut suoran kontaktin luomisesta yleisön kanssa ja performanssilla on lisäksi kyky herättää ihmisten uteliaisuutta. Tämän tyyppinen taide ei vielä ole kovin tunnettua kotipaikassani. Pyrin valistamaan ja rohkaistamaan erityisesti nuoria, kehittymässä olevia taiteilijoita ottamaan vastaan haasteen ja ilmaisemaan vapautuneesti omilla keinoillaan juuri sen, mitä he haluavat sanoa.

Miten olet kokenut mahdollisuutesi toimia taiteilijana Suomessa?

Minulla on ollut ilo saada tutustua moniin suomalaisiin performanssitaiteilijoihin, kuten **Roi Vaaraan** ja osallistua yhteisiin tapahtumiin. Toivottavasti jonain päivänä voimme kutsua suomalaisia performanssitaiteilijoita Sambiaan. Toisaalta tunnen yhä olevani outsider mitä tulee suomalaiseen taidemaailmaan, jos otetaan lukuun jäsenyydet taiteilijaseuroissa, apurahojen saamisessa, galleriä näyttelyissä tai teosten myynnissä vakiintuneelle asiakaskunnalle.

Mitä teet nyt?

Viimeaikaisissa teoksissani kehittelem käsitteitä, jotka liittyvät live-taiteeseen ja performanssiin sekä tilasidonnaisiin installaatioihin, toisinaan eri yhdistelminä. Tähän ovat vaikuttaneet ne muutokset, vastakohtat ja samankaltaisuudet, joita kohtaan kahden elämäntyylini, sambialaisen ja suomalaisen, välillä. Käytän suoraan ihmisen arkipäivään liittyviä materiaaleja, joiden kautta nostan esiin muistoja omista tai yhteisistä historioista, tragedioista ja toiveista. Kehoni ja rastani ovat ilmaus olemassaololleni, mutta käytän niitä myös muuntuvana välineenä leikitellessäni identiteeteillä, kulttuurisia rajoja ylittävillä mielikuvilla ja käsityksillä.

□ Jari-Pekka Vanhala

lue muiden ARS-taiteilijoiden haastattelut www.kiasma.fi

VTM / KKA / PIRENMYKKÄNEN

Kettly Noël (Haiti / Mali) & Nelisiwe Xaba (Etelä-Afrikka):
Correspondances

Naisen kuva

”Kysymys ei ole vain afrikkalaisesta naisesta, vaan ylipäätään naisen aseman vahvistamisesta nykyaikaisessa ympäristössä, joka on edelleen hyvin maskuliininen,” sanoo Kettly Noël, jonka tanssi-esitys Correspondances esitetään Kiasma-teatterissa osana ARS 11 -ohjelmaa.

Vertaa afrikkalaisen naisen asemaa länsimaisen naisen asemaan.

Ero on ennen kaikkea koulutuksessa. Länsimainen nainen on tietoisempi oikeuksistaan, mahdollisuuksistaan ja taisteluistaan. Myös yhteiskunnallisessa ja traditionaalisessa asemassa on eroja: perheelle annetaan Afrikassa enemmän painoarvoa. Koulutuksen ja internet-yhteyksien lisääntymisen myötä nämä erot pienenevät. Tänä päivänä asutaan Bamakossa, huomenna New Yorkissa, sitten Helsingissä... Maailma avautuu uudella tavalla, yhteydet ovat nopeampia – niin materiaaliset kuin immateriaalisetkin.

Kannan mukanaani yhtä osaa länsimaista naista, tarkemmin sanottuna ranskalaista, mutta myös karibia-laista ja tänä päivänä myös afrikkalaista. Elän globaalissa maailmassa. Yhtä lailla haluan käyttää eurooppalaisten suunnittelijoiden vaatteita kuin traditionaalisia asusteita. Kyse on siitä, miten heijastamme maailmaa ja paikkaamme siinä. Näin voin hyvin olla sekä täysin globaali nainen että pitää yllä perinteisiä vaatteita. Kyse on tavasta olla, käytöksestä ja asenteesta.

Olet kotoisin Haitilta, asut Malissa ja olet työskennellyt tanssin parissa ainakin Euroopassa, pitääkö paikkansa? Miten kuvailisit identiteettiäsi?

Saavuini Maliin vuoden 1999 lopussa mieheni kanssa hänen töidensä takia. Ennen Malia asuin Beninissä, sitä ennen Pariisissa ja Haitilla. Olen opiskellut tanssia Haitilla ja eri eurooppalaisilla näyttämöillä. Identi-

teettini on globaali ja monitasoinen. Kaiken kulkurielämän jäljiltä se, mikä jää lopulta jäljelle on oma, ainutkertainen minuus; identiteetti joka pohjautuu kaikkeen kokemaani: matkoihini, uraani, ylipäätään elettyyn elämään.

Naistaiteilijan asema Malissa ei ole itsestäänselvyys. Välillä sinun ajatellaan elävän helppoa elämää. Luottamus-pula vaivaa ja olet jatkuvan tarkkailun alla, sinun ajatellaan juonittelevan. Mutta kun hoitaa työnsä hyvin ja keskittyy työssä kehittymiseen, saavuttaa myös tunnustusta ja kunnioitusta.

Naistaiteilijana ei ole helppoa olla myöskään siksi, että naisilla on yhä miehiä enemmän sosiaalisia ja perheeseen liittyviä velvoitteita, joista seuraa helposti syyllisyyden tunne. Mutta asiat ovat muuttumassa myös Afrikassa: naiset ottavat yhä enemmän tilaa välittämättä afrikkalaisen naisen ei-niin-itsenäisestä -kuvasta. Perinteisenä naisen roolina Malissa on vahvistaa ja suojella perheen asemaa, ajatella aina perheen parasta ennen omia tarpeita ja olla kaunis. Myös tämä tendenssi on muutoksessa, kiitos ennen kaikkea koulutuksen, joka antaa voiman muuttaa asioita. Mitä paremmat väylät naisilla on koulututtua ja päästä tiedon äärelle, sitä emansipoituneempi on heidän tiensä.

Olet perustanut Bamakoon oman tanssikeskus Donko Sekon ja työskennellyt tanssibiennaali Danse l’Afrique Dansen taiteellisena johtajana. Millaisena näet tämän työn?

ERIC BOUDET

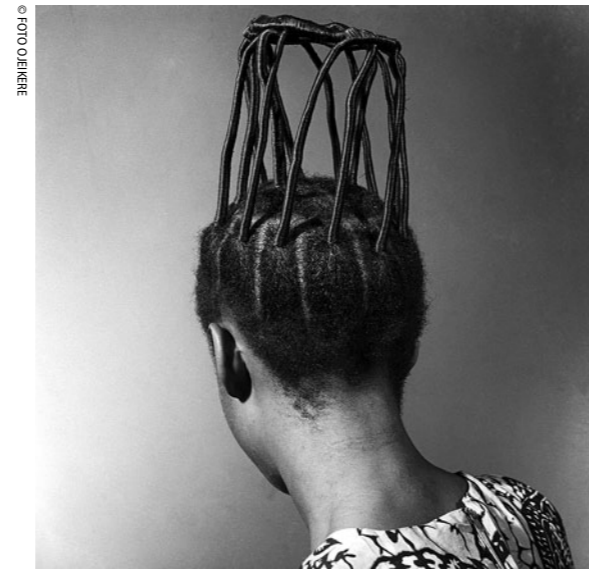
Vaikeana mutta upeana; työ on avartanut näkemystä maailmaan ja itseen. Sen myötä olen päässyt kehittämään uusia tekemisen malleja. Sitä on loputtomien kysymysten äärellä: Millaisen paikan haluaa luoda ja mitä sen pitäisi tarjota? Tämän työn myötä aukeaa paljon mahdollisuuksia, se toimii moottorina paitsi itsensä kehittämiseen, niin myös yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen kehitykseen. Tehtäväni on ennen kaikkea tanssikeskuksessa ja tanssin ammattimaistamisessa. Kulttuuri itsessään voi toimia kestävästä taloudellisen kehityksen lähteenä ja todellisena keinona vähentää myös pakkoon perustuvaa maastamuuttoa.

Millaisena näet Malin tulevaisuuden ja ennen kaikkea nykytanssin tulevaisuuden?

Jos seuraavina vuosina suunta pysyy oikeana ja yksityiset ja julkiset instituutiot pyrkivät jatkamaan kehitystä ja mahdollistavat eri tilojen ja luovuuden olemassaolon, niin hyviä asioita voi tapahtua.

Olemme kaikkien mahdollisuuksien alussa. Nuorten tanssija-koreografien on kuitenkin todistettava taiteellisen työnsä laatu ja tehtävä laadukkaita, avantgardistisia ja tämän päivän maailmaa esiin tuovia ehdotuksia, yleinen hyväksyntä tulee sen mukana. Nyt tanssijat kiertävät jo maanosan sisällä helpommin kuin ennen. Jotta tämä kaikki saisi kestävämmät juuret, niin on keskityttävä yhä tarkemmin taiteen liikkuvuuteen, kehitykseen ja koulutukseen.

□ Jonna Strandberg
Kettly Noël & Nelisiwe Xaba:
Correspondances 5.–6.5.

© FOTO OJEKERE

Moments of Beauty: sarjasta Kampauksia, 1972
sarjasta Modernia arkkitehtuuria, 1967
sarjasta Miehiä, 1962
> sarjasta Malleja, 1971

Nigerialaistaiteilija J.D. 'Okhai Ojeikere on ikuistanut Nigerian kauneuden hetkiä 60 vuoden ajan. Moments of Beauty -kokonaisuus on itsenäinen osa ARS 11 -näyttelyä.

Nigerian kauniimpi puoli

J.D. 'Okhai Ojeikere (s. 1930) on dokumentoinut Nigerian historian merkkihetkiä intohimoisesti ja tarkkänäköisesti. Hän on uransa alusta asti käsitellyt erityisesti niitä yhteiskunnallisia, poliittisia ja kulttuurisia muutoksia, jotka ovat liittyneet Nigerian itsenäistymiseen siirtomaavallan alta. Muodollisissa tutkimuksissaan, dokumentaarisessa työssään ja kaupallisessa toiminnassaan hän on vanginnut Nigeriassa euforian ja epävarmuuden oloissa vallinneen ainutlaatuisen ilmapiirin ja eloisuuden. 1950-luvun alusta lähtien toiminut Ojeikere on oman sukupolvensa eturivin taiteilija. Hän on omistautunut kuvantekemiselle, maansa historialle sekä valokuvan mahdollisuuksille taiteen välineenä.

Lagosin nykyaiteen keskus (CCA Lagos) esittää J.D. 'Okhai Ojeikeren urauurtavan retrospektiivisen näyttelyn *Hetkien kauneus* osana ARS 11 -näyttelyä. Kokonaisuuden ovat Kiasman kutsumina koonneet Lagosin nykyaiteen keskuksen johtaja **Bisi Silva** ja suomalaiskuraattori **Aura Seikkula**. Avustavana kuraattorina on toiminut **Antawan I. Byrd**.

Teokset kertovat siitä, mitä taiteilija kutsuu "kauneuden hetkiksi". Hän viittaa siirtomaavallan loppumisen ja

itsenäisyyden synnyttämään riemuntunteeseen nigerialaisessa elämänmenossa. Näyttely kartoittaa Ojeikeren työtä niin kaupallisena kuin dokumenttivalokuvaajana sekä kuvataiteilijana.

Yli 150 valokuvaa sisältävä kokonaisuus todistaa Ojeikeren tuotannon laajuudesta ja syvyydestä, ja se koskettaa monia elämän eri alueita kuten arkkitehtuuria, koulutusta, muotia, jokapäiväistä elämää ja erilaisia juhlia. Hetkien kauneus luo perusteellisen ja kriittisen katsauksen taiteilijan tuotantoon, josta on muodostunut ainutlaatuinen arkisto, antropologinen, etnografinen ja taiteellinen kansallisaarre.

Vuonna 2007 perustettu Lagosin nykyaiteen keskus (Centre for Contemporary Art, CCA) on itsenäinen kuvataiteen toimija. Se pitää yllä galleriaa, ja sillä on yksi maanosan suurimpia kuvataiteeseen erikoistuneita kirjastoja. CCA Lagos tarjoaa foorumin nykyaiteen ja visuaalisen kulttuurin kehittämiseksi, esittämiseksi ja siitä keskustelemiseksi.

□ Antawan I. Byrd

Pitkä matka Kajaanista Sudaniin

ARS 11 laajenee myös Kiasman ulkopuolelle. Satelliittinäyttelyt kommentoivat päänäyttelyn teemaa yhdeksässä eri kaupungissa.

Satelliittinäyttelyiden lähtökohtana on nyky-Afrikka ja sen monet eri tulkinat nykyaikaisessa taiteessa. Satelliittinäyttelyiden teemat liittyvät muun muassa naisen asemaan afrikkalaisessa kulttuurissa, ympäristöön ja ekologiaan sekä Afrikan rooliin globaalissa maailmantaloudessa. Oman huomionsa näyttelyprojekteissa saa myös afrikkalainen nykykansantaide, jota esitellään laajasti useammassa näyttelyprojektissa.

NAISTEN ROOLI YHTEISÖSSÄ

Afrikkalaisen naisen roolia yhteisönsä uudistajana ja tukipilarina tarkastellaan useammassa satelliittinäyttelyssä. Myös naisten asema perinteen ja muutoksen välimaastossa nousee esiin teoksissa, kuten burkinafasolaisen naiselokuvaohjaajan **Fanta Regina Nacron** lyhytelokuvissa, joita Turun Aboa Vetus & Ars Nova museo esittelee omassa satelliittinäyttelyssään. Nacron lyhytelokuvat tarkastelevat afrikkalaisen naisen elämää ja arkea kertoen erityisesti niistä haasteista, joita muutosta ajavat naiset kohtaavat elinympäristössään.

Kaikkissa yhteisöissä, jopa monisäikeisissä yhteiskunnissa kuten Etelä-Afrikka, naiset tuntevat olonsa epävarmaksi ja kyseenalaistavat ulkonäkönsä lapsesta asti. Etelä-afrikkalainen valokuvataiteilija **Jodi Bieber** vastustaa median luomia kauneusihanteita Pohjoisen valokuvakeskuksen ja Oulun taidemuseon yhteistyössä tuottamassa näyttelyssä. Muotokuvat etelä-afrikkalaisista naisista kotiympäristössään kuvaavat todellisuutta näppylöineen, arpineen, selluliitteineen

tai muine "kauneusvirheineen" ilman kuvankäsittelyohjelmilla tehtyjä poistoja ja häivytyksiä.

Kouvolan taidemuseon Poikilon näyttely keskittyy puolestaan Itä-Afrikkaan, Nairobien nousevaan taide-elämään. Näyttely on läpileikkaus tämänhetkiseen itä-afrikkalaiseen nykyaikaiseen, jonka keskeiset teemat liittyvät kolonialismiin, kansallisuuksien sekoittumiseen, identiteetteihin sekä ekologiaan ja kierrätykseen.

Näyttelyn teoksissa tarkastellaan tavallisten kenialaisten elämää sekä maan poliittista tilannetta maalausten ja veistosten kautta. Poikilon näyttelyä täydentää suomalais-kenialaisena yhteistyöprojektina vuonna 2010 toteutettu taideprojekti, jossa tekstiilitaiteilijat **Mari Martikainen** ja **Minna Impiö** osallistivat kolmisenkymmentä Karinden kylän naista virkkaustalkoisiin, joiden tuloksena syntyi yhteisöllinen taideteos.

GLOBAALI TALOUS

Ympäristökysymykset sekä luonnonvarojen merkitys ja rajallisuus nousevat esiin useammassakin satelliittinäyttelyssä. Ahvenanmaan taidemuseon *Water and Waste* -näyttelyssä tarkastellaan ihmisen suhdetta ympäristöön ja veteen sekä erilaisiin ympäristöongelmiin. Näyttelyn teokset kertovat, että vesi ei ole vain kaikkien elollisten organismien elinehto, vaan sillä on merkittävä rooli myös yhdysiteenä ja väylänä, joka samalla yhdistää ja sulkee sisälleen.

Kiinalaisten 2000-luvun siirtolaisuutta Afrikassa kuvaataan italialaissyntyisen **Paolo Woodsin** valokuvasarjassa *Kiinafrika*, joka on esillä hämeenlinnalaisessa Galleria

TAUSTAKUVA © MARANG MURINI ADINI, 2005

	OULU Pohjoinen valokuvakeskus 24.9. – 30.10. Jan Ijäs, Annu Kekäläinen & Adolfo Vera
	KUOPIO VB-valokuvakeskus 10.6. – 4.9. Elävä arkisto
	HÄMEENLINNA GalleriaKONE 3.9. – 27.9. Kiinafrika, Paolo Woods
	KOUVOLA Poikilo – Kouvolan taidemuseo 2.5. – 25.9. Itäafrikkalaista nykyaikaa
	TURKU Aboa Vetus & Ars Nova 21.4. – 29.5. Fanta Regina Nacro
	MAARIANHAMINA Ålands konstmuseum 11.5. – 4.9. Water & Waste
	TUKHOLMA Hallwylin museo 19.4. – 4.9. Ardmore-keramiikkaa
	KOKKOLA K.H.Renlundin museo 12.5. – 4.9. Täällä Afrikka
	KAJAANI Kajaanin taidemuseo 18.9. – 27.11. Täällä Afrikka & Uudet säkeet
	HÄMEENLINNA Hämeenlinnan taidemuseo 20.5. – 11.9. Afrikan tähdet
	OULU OMA – Oulun taidemuseo 24.9.2011 – 8.1.2012. Afrikan tähdet & Jodi Bieber

TEOKSET / KUVAAJAT
 OULU Jan Ijäs: GHOSTS / © Kai Baer
 KUOPIO Ronel with Indian Ringneck Parakeet, Betty's Bay From Parrot Jungle series, 2009
 Courtesy of Lien Botha and The Photographers Gallery ZA / Lien Botha
 HÄMEENLINNA Nigeria, Lagos, 2007 / © Paolo Woods
 KOUVOLA Joseph Mbatia Njoroge "Bertiers": Refferendum Girl / Anna-Kaarina Kippola
 TURKU Fanta Regina Nacro: Bintou, 2001
 MAARIANHAMINA Bright Ugochukwu Eke: Acid Rain, 2005–2011
 TUKHOLMA Ardmore Ceramic Arts: Rabbii Tureens, 2010
 KOKKOLA - KAJAANI Julien Yémadjé: Alto maaam? Mon arrivée est imminente!, 2010 / © Laurent Danchin
 HÄMEENLINNA - OULU tuntematon, Accra, Ghana: Cover Pot, 1990,
 Collection Robert Combas / © Pierre Schwartz

Inspiring young minds to achieve great futures

Deloitte21

Our global community investment initiative

Deloitte21 is our global ambition to drive innovations in education and skills for underserved young people to help them succeed in the 21st-century economy.

As part of our community involvement in Finland, we make continuous effort to improve young people's work readiness skills and to provide them with employment opportunities.

<http://www.deloitte.com/deloitte21>

<http://www.deloitte.fi> – Tietoa meistä – Yhteiskuntavastuu

Porkkalankatu 24, P.O. Box 122, 00181 Helsinki, Finland
Tel: +358 (0)20 755 500, Fax: +358 (0)20 755 501

© 2011 Deloitte & Touche Oy, Group of Companies

Deloitte.

ARS-satelliitit

Koneessa. Öljyä, kuparia, uraania ja puuta janoava Pekingin hallitus lähettää kiinalaisia valtionyhtiöitä ja uhkarohkeita yrittäjiä Afrikkaan, josta on tullut 2000-luvun unelmien maa, tämän päivän "villi länsi".

AFRIKKALAINEN NYKYKANSANTAIDE

Suuren huomion satelliittinäyttelyiden sarjassa saa afrikkalainen nykykansa- taide, joka on rikasta ja monimuotoista. Kahtiajako akateemisen ja nykykansa- taiteen välillä ei ole afrikkalaisen kuvataiteen piirissä niin jyrkkä kuin länsimaaisessa taidemaailmassa. Afrikkalaisen nykykansa- taiteen tilaa tällä hetkellä tarkastellaan neljässä eri näyttelyssä, jotka on tuotettu Maaseudun sivistysliiton sekä paikallisten museoiden välisenä yhteistyönä.

Hämeenlinnan taidemuseon *Afrikan tähdet* -näyttely haluaa laajentaa afrikkalaisen taiteen kuvaa etnologisten museoiden esittelemistä rituaaliesineistä, naamioista ja ihmishahmoista, nykykansa- taiteeseen, joka syntyy kulttuurisen sekoittumisen tuloksena. Siinä yhdistyvät alueellisesti merkittäviin teemoihin tai tietyille alueille ominaisiin, perinteisiin käsityömenetelmiin sidotut kulttuuriset prosessit ja kansainvälisen modernisaation mit- tapuut: autoilu, mainokset, elokuva, televisio.

Hämeenlinnasta näyttely jatkaa myöhemmin syksyllä Oulun taidemuseoon. Tekijät, joiden taide on eriytnyt kauimmaksi paikallisesta käsityöperinteestä, tunnetaan nykyään hyvin myös kansainvälisen outsider- taiteen piirissä. Näiden itseoppineiden afrikkalaistaiteilijoiden teoksia on esillä myös kokkolalaisen K.H.Renlundin museon näyttelyssä *Täällä Afrikka*, joka siirtyy syksyksi esille Kajaanin taidemuseoon.

KOTONA TOISAALLA

Monet afrikkalaiset yrittävät etsiä parempaa tulevai- suutta itselleen ja omaisilleen muuttamalla pohjoiseen joko laillisia tai laittomia teitä. Pohjoisessa valokuvakes- kuksessa Oulussa nähdään kolmen taiteilijan yhteisnäyt- tely. Toimittaja ja kirjailija **Annu Kekäläinen** asui Kaku- man pakolaisleirillä kolme kuukautta haastatellen, tutkien, havainnoiden ja keräten materiaalia monikult- tuurisesta aavikkokaupungista dokumenttikirjaansa varten.

Myös Chilestä Suomeen 1970-luvulla muuttaneen valokuvataiteilija **Adolfo Veran** teossarja sisältää muoto- kuvia ja installaatioita parempaa tulevaisuutta etsivistä

afrikkalaisista Afrikassa, Euroopan suurkaupungeissa ja Suomessa. Nuori elokuvantekijä **Jani Ijäs** kuvaa doku- mentissaan Tampereella sijainneen, nyt jo suljetun, Tam- melan vastaanottokeskuksen asukkaiden elämää. Siellä, "tarpeettomille ihmisille tarkoitettu varastossa", asui 130 turvapaikanhakijaa, joista osa ei käynyt lainkaan keskuksen seinien ulkopuolella.

Kilometreissä mitattuna matka Kajaanista Sudaniin tai Somaliaan näyttää pitkältä, mutta Kajaanin katujen arkivilinässä se kutistuu ja häviää. Kuvataiteilija **Anne Siirtola** työskenteli kajaanilaisten maahanmuuttajien kanssa työstäessään videoteosta *Nälkämaan laulu* Kainuun maakuntalaulusta, joka sai uusia säkeistöjä ja rytmejä monikulttuurisesta osallistujajoukosta; ryhmän osallistujat ovat kotoisin mm. Sudanista, Somaliasta, Kongosta, Syyriasta ja Irakista.

ETELÄ-AFRIKAN HISTORIAA ARKISTOIMASSA

Dokumentaarisella valokuvauksella on pitkä historia Etelä-Afrikassa, mutta valokuvauksen kieli alkoi muut- tua 1990-luvun alussa Etelä-Afrikassa, kun rotuerottelu loppui. Uusia, erilaisia aiheita nousi kuvien aiheiksi, kun identiteettiin, representaatioon, historiaan, suku- puoleen, aidsiin ja HIViin liittyviä asioita sekä perinteisiä arvoja tutkittiin persoonallisten näkemysten kautta. Kuo- piolaisessa VB-valokuvakeskuksessa nähtävässä *Elävä arkisto* -näyttelyssä esitellään Etelä-Afrikan historiaa.

Eteläafrikkalaista yhteiskuntaa ja muun muassa sen vakavia terveysongelmia kuvaavat myös Ardmore Studiosin taiteilijat värikkäässä käsinmaalatussa kerami- kassa. Ardmoren näyttävää, mutta vakaviakaan asioita karttamatonta keramiikkaa nähdään ARS 11 -satelliitti- näyttelyssä Hallwylin museossa Tukholman keskustassa.

□ Kati Kivinen

"Kyllä, kerran tässä kylässä vieraili muuan kalju valtiomies. Ja kyllä, hän kiipesi palmuun."
HEIDI KALMARI TUNISIASSA, MONDO 1/2008

"Leiriytykää minne haluatte. Tuolla on tilaa. Auringonlasku värjää pyramidit, ja tuntuu kuin olisimme ensimmäiset matkailijat tutkimassa niitä."
ELINA HIRVONEN SUDANISSA, MONDO 7/2010

"Moskiittoverkko on mytyssä allani. Olin yöllä unissani repinyt verkon ripustimiltaan ja herätessäni olin kietoutunut siihen kuin saalis – kenen saalis, en tiedä. Afrikan yön, ehkä, moskiittojen, todennäköisesti."
TOMI KONTIO TANSANIASSA, MONDO 3/2006

"Vielä muutama vuosi sitten etiopialainen bussirituaali huipentui eriskummallisella tavalla: kun jokaiselle matkustajalle oli vihdoinkin löytetty istumapaikka ja kuljettaja istahti ratin taakse, rahastaja komensi kaikki matkustajat pihalle, minkä jälkeen ryhdyttiin jonossa kiertämään bussia."
ILKKA KARISTO ETIOPIASSA, MONDO 2/2011

"Metsään leviää kitkerä lemu, joka peittää alleen jopa mädäntyneiden lehtien ja märän mullan hajun. Sademetsässä haisee vuorigorillan kainalohiki."
KATI KELOLA UGANDASSA, MONDO 3/2011

Kymmenen ajatusta Afrikasta

Kiasman ARS 11 -näyttelyssä on hyvä hetki tarkastaa Afrikan nykytaidetta ja kulttuuria koskevat ajatukset. Mutta mitä muuta Afrikassa tapahtuu?

- 1. Miljardin ihmisen maanosa.** Afrikka kattaa 23 prosenttia maapallon maapinta-alasta. Jos Afrikka olisi yksi maa, se olisi taloudeltaan maailman kymmenenneksi suurin. Maailman väestöstä joka kuudes on afrikkalainen.
- 2. Afrikan talous seuraa Kiinaa.** Jos me olemme unohtaneet Afrikan, Aasia ja Kiina eivät sitä ole unohtaneet. Afrikan talouden kehitys on alkanut seurata Kiinaa, ei Eurooppaa.
- 3. Investointien kolmas aalto.** Kolonialismin aikana tehtiin tiet ja rautatiet viemään raaka-aineet sataluokan. Kylmän sodan aikana kilpailtiin Afrikan maiden sieluista. Nyt on menossa investointien kolmas aalto, jossa Kiina ja Aasia ovat keskeisiä.
- 4. Afrikkaan on monta ovea.** Euroopan taloussuhteet Afrikkaan muodostuivat siirtomaa-aikana. Kun sanomme sanan Afrikka, alamme helposti ajatella kehittyneintä Etelä-Afrikkaa. 54 Afrikan maan joukossa on monia sisääntulokulmia.
- 5. Afrikan Unioni on todellinen toimija.** Vielä ei olla yhteisvaluutta afrossa eikä passi- ja viisumivapaudessa, mutta integraatio etenee. Afrikan Unioni on ollut ensimmäisenä lähettämässä rauhanturvaajia vaikeimmille kriisialueille, Darfuriin ja Somaliaan.
- 6. Hyvä hallinto tarkoittaa hyvää taloutta.** Öljyntuottajamaita lukuun ottamatta hyvä hallinto, demokratia ja talouskasvu kulkevat myös Afrikassa käsi kädessä. Huonosti hallitut, korruptoituneet maat karkottavat taloudellista toimeliaisuutta.
- 7. Arvojen maanosa.** Kolmannes afrikkalaisista on kristittyjä. Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan kautta leviää islam. Suuret maailmanuskonnot kohtavat. Kirkot ja moskeijat ovat kylissä ja kaupungeissa vierekkäin. Afrikkalaiseen islamiin on aina kuulunut suvaitsevaisuus.
- 8. Kestävän kehityksen tiellä.** Kasvi-huonekaasupäästöistä Afrikka tuottaa vain neljä prosenttia. Samaan aikaan aavikoitunut alue laajenee ja ilmastonmuutos vaikuttaa sateisiin ja tulviin. Köyhät kärsivät muutoksesta eniten. Afrikassa tarvitaan kestävä kehitys.
- 9. Nuori ja urbaani maanosa.** Koko maailman väestönkasvusta on Afrikassa kolmannes vuoteen 2030. Trendi taittuu hitaasti. Afrikka on nuorten maa, jossa tarvitaan paljon koulutusta.
- 10. Afrikka on puhelimesta.** Merikapelien kautta tietoliikenneyhteydet paranevat. Matkapuhelinten käyttö maailmassa kasvaa nyt nopeiden Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Tiedonvälityksen ansiosta vanhat auktoriteetit murtuvat. Paine kansalaisyhteiskuntaan ja demokratiaan kasvaa.

□ Pekka Haavisto

Kirjoittaja on kansanedustaja ja työskennellyt YK:n ja EU:n tehtävissä Afrikan rauhanprosesseissa. Hän on myös Kiasman ARS-valtuuskunnan jäsen.

LÄHDE NOJATUOLIMATKALLE. Tilaa matkailulehti Mondo: lehtitarjoukset.a-lehdet.fi/mondo

ARS 11 -tuoteperhe

Ripaus afrikkalaista asennetta elämään!
Hilpeät ARS 11 -tuotteet Kiasmasta tai verkkokaupasta 15.4. alkaen.

Räväytä!

ARS 11 -peruukki & hiuspinni
Pirteää afroperuukki oman lookin uudistamiseen tai lahjaksi muutosta kaipaavalle kaverille.

Säväytä!

ARS 11 -pinnit
Trendikkäät, metalliset pinnit hiuksiin, vaatteisiin tai vaikka solmioneulaksi. Väreinä pinkki+kulta tai ruskea+kulta.

Erotu!

ARS 11 -ylioppilaslakki
Kevään ehdoton hittituote uusille ja vanhoille ylioppilaille ARS 11 -painatuksella.

Fiilistele!

ARS 11 -muistikirja
Tallenna hauskimmat muistot ja hulluimmat suunnitelmat. kovakantiseen muistikirjaan.

Syvenny!

ARS 11 -näyttelykatalogi
Koko ARS 11 -näyttely yksissä kansissa tarkempaan tutkiskeluun ja muistoksi. Neljä eri kansivaihtoehtoa.

Hemmottele!

ARS 11 -suklaat
Herkullisiin väreihin käärityt pienet suklaat lahjaksi tai itselle nautittavaksi. Tumma maitosuklaa, 9 kpl/pakkaus.

Katso tarjoukset verkkokaupasta:
www.kiasma.fi/shop

Koristele!

ARS 11 -sapluuna
Afrikka-aiheinen piirustussapluuna omien teosten kehystämiseen ja koristeluun. Koko 18 x 16 cm.

Ilostuta!

ARS 11 -helistin
Värikäs lelu pienimmille kulttuurin harrastajille. Materiaali myrkytön polypropeeni.

Kiasma-kalenteri

näyttelyt

15.4.–27.11.
ARS 11
Kiasma 1.–5. krs

ARS 11 -taiteilijoita yhdistää suhde Afrikkaan. 30 taiteilijan teokset liittyvät samaan mantereeseen, mutta niiden aiheet ovat maailmanlaajuisia: siirtolaisuus, ympäristökysymykset ja urbaani elämä sekä historian läsnäolo tässä päivässä.

Georges Adéagbo, Ardmore Ceramic Art, Sammy Baloji, Ursula Biemann, Baaba Jakhé Chande, Kudzanai Chiurai, Steven Cohen, El Anatsui, Samba Fall, Rotimi Fani-Kayode, Samuel Fosso, Patrizia Guerreschi Maïmouna, Romuald Hazoumè, Ditte Haarløv Johnsen, Laura Horelli, Pieter Hugo, Alfredo Jaar, Michael MacGarry, Vincent Meessen, Nandipha Mntambo, Baudouin Mouanda, Otobong Nkanga, Odili Donald Odita, Emeka Ogboh, Abraham Onoriode Oghobase, J.D. 'Okhai Ojeikere, Andrew Putter, Elina Saloranta, Mary Sibande, Barthélémy Togo.

avajaisviikonloppu

pe–su 15.–17.4.

Taiteilija tavattavissa!
pe 15.4. klo 17–19
näyttelytilassa
Museolipulla.

ARS 11 -taiteilijat kertovat teoksistaan ja työskentelystään. Puheenvuorojen kieli on englanti.
klo 17 J.D. 'Okhai Ojeikere
klo 17.30 Abraham Onoriode Oghobase
klo 18 Ursula Biemann
klo 18 yleisöopastus
klo 18.30 Barthélémy Togo

pe 15.4. klo 19
Kiasma-teatteri
Vapaa pääsy.

Ditte Haarløv Johnsenin videoteokset Sisters (2003) ja One Day (2007). Kesto 54 min. Taiteilijatapaaminen esityksen jälkeen.

la 16.4. klo 14–16
näyttelytilassa
Museolipulla.

klo 14 ARS 11 poiminnat -opastus
klo 15 Nandipha Mntambo
klo 15.30 Andrew Putter

su 17.4. klo 15
Coconut Disco – Afrikan ääniä
Kiasma-teatteri
Liput 15/10 e.

Miltä Afrikka kuulostaa? Mitä ääniä tarvitaan siihen, että luodaan odottava hiljaisuus juuri ennen leijonan tai krokotiilin hyökkäystä? Lähetys kuultavissa suorana YLE Radio 1:ssä.

näkökulmakierrokset

keskiviikkoisin klo 17
Museolipulla.

Afrikkalaista nykytodellisuutta tarkastellaan moninaisista eri näkökulmista.

- 20.4. apulaiskuraattori Antawan I. Byrd
 - 4.5. kättilö, terveydenhoitaja Batulo Essak
 - 18.5. kirjailija Juha Vakkuri: "Afrikka väärin ymmärrettynä"
- Sarja jatkuu syksyllä 7.9., 21.9., 5.10., 19.10., 2.11. ja 16.11.

ARS-perjantait

Kolme kahden hinnalla perjantaisin klo 17–21

Aloita viikonloppusi Kiasmasta. Ohjelmassa keskusteluja, elokuvia, spesiaaliopastuksia, esityksiä DJ:tä. Yhteistyössä Kiasma, Café Kiasma, Kiasma-kauppa ja Image kustannus.

- 29.4. klo 18 ARS 11 sinkuille -opastus
klo 18–21.30 PreVappu DJ, Café Kiasma
- 6.5. klo 18 Näin tehtiin ARS 11 – kuraattorin kierros
klo 19 Correspondances-tanssiesitys, Kiasma-teatteri, liput 20/15e
- 13.5. klo 18 Nykytaiteen ABC -opastus
klo 17 ja 19 Helsinki-Afrikka -elokuvafestivaalin näytökset, Kiasma-teatteri
- 20.5. klo 18 ARS 11 -poiminnat -opastus
klo 18–21.30 DJ, Café Kiasma
- 27.5. klo 18 Näin tehtiin ARS 11 – kuraattorin kierros
klo 18–21.30 DJ, Café Kiasma
- 3.6. klo 18 ARS 11 sinkuille -opastus
klo 18–21.30 DJ Super Mazembe, Café Kiasma
- 10.6. klo 18 Nykytaiteen ABC -opastus
klo 18–21.30 DJ Super Mazembe Café Kiasma
- 17.6. klo 18 Näin tehtiin ARS 11 – kuraattorin kierros
Image-klubi, Café Kiasma
- 22.7. klo 18 Nykytaiteen ABC -opastus
Image-klubi Café Kiasma
- 29.7. klo 18 ARS 11 -poiminnat -opastus
URB-festivaali
- 5.8. klo 18 Nykytaiteen ABC -opastus
URB-festivaali
- 12.8. klo 18 ARS 11 sinkuille -opastus
Image-klubi, Café Kiasma
- 19.8. klo 18 Näin tehtiin ARS 11 – kuraattorin kierros
DJ, Café Kiasma
- 26.8. klo 18 ARS 11 -poiminnat -opastus
klo 18–21.30 eteläafrikkalaisen Steven Cohenin kaksi performanssi-
taltiointia Golgotha & Cleaning Time (yhteensä n. 31 min), Kiasma-teatteri
- 9.9. klo 18 ARS 11 -poiminnat -opastus
klo 18.30 ARS 11 CAFÉ keskustelu, Café Kiasma
klo 20 elokuva Enjoy Poverty
- 23.9. klo 18 ARS 11 -poiminnat -opastus
- 7.10. klo 18 Nykytaiteen ABC -opastus
klo 18.30 ARS 11 CAFÉ keskustelu, Café Kiasma
klo 18 ja 20 Brett Bailey: Exhibit A, Kiasma-teatteri, liput 20/15e
- 4.11. klo 18 Näin tehtiin ARS 11 – kuraattorin kierros
klo 18.30 ARS 11 CAFÉ keskustelu, Café Kiasma

synttäriviikonloppu

la–su 28.–29.5. klo 12–17 vapaa pääsy

- 28.5. klo 12 dokumentti In the Blood: Portrait of Griot, teatterin lämpiö
klo 13 ja 14 rumputyöpaja, djembemestari Zoumana Dembele,
Kiasma-teatteri
klo 12, 13 ja 14 teemaopastuksia, näkökulmakierroksia
klo 13–15 Tavarankanto-työpaja Martina Hakli & Milja Viita
klo 13–16 Kultujen nonstop-työpaja Seminaari-tilassa,
työpaja Pajassa, keskusteluoppaat paikalla
klo16 Konsertti, Maailma kylässä -yhteistyössä: Andrew Ashimba
(Tansania) & Teho Majamäki & Jussi Jaakonaho, Kiasma-teatteri
- 29.5. klo 12, 13, 14, ja 15 teemaopastuksia, näkökulmakierroksia
klo 13–16 Kultujen nonstop-työpaja Seminaari-tilassa,
keskusteluoppaat paikalla
klo 14 ja 16 tanssidokumentit Movement (R)evolution Africa ja Nora,
Kiasma-teatteri

Kiasma-teatteri

su 17.4. klo 15
ARS 11: Coconut Disco – Afrikan ääniä
ti 19.4. klo 11

5.–6.5. klo 19
ARS 11: Kettly Noël & Nelisiwe Xapa
Correspondances

13.–15.5.
ARS 11: Afrikkalaisen elokuvan festivaalit
(HAFF)

29.7.–7.8.
URB 11

26.8. klo 18–20
Taiteiden yö

/teatteri.nyt
ARS 11: Brett Bailey EXHIBIT A
6.–9.10.

ke 19.10.
ARS 11: Afrikkalaisen elokuvan
esityssarja

info

Osoite
Aukioloajat
Liput
Info

Suomenkieliset yleisöopastukset
Ruotsinkielinen yleisöopastus
Englanninkielinen yleisöopastus

Tilattavat opastukset

www.kiasma.fi

Café Kiasma
Kiasma-kauppa

Kiasman Ystävät ry

Miltä Afrikka kuulostaa? Mitä ääniä tarvitaan siihen, että luodaan odottava hiljaisuus juuri ennen leijonan tai krokotiilin hyökkäystä? Liput 15/10 e. Lähetykset kuultavissa suorana YLE Radio 1:ssä.

Tanssiteos globaalin nykynaisen rooleista ja naisen aseman vahvistamisesta – sekä ystävyydestä. Teoksessa pohditaan globaalin ja lokaalin suhdetta; mobilisaatiota, immigraatiota ja kodin käsitettä. Liput 20/15 e

Elokuvafestivaali tarjoaa tuoreita näkökulmia Afrikan rikkaaseen elämänmenoon. Nykyelokuvien voimin festivaali haastaa vallitsevaa ja yksioikoista, sotien, nälänhädän ja toivottomuuden kyllästävä Afrikka- uutisointia ja mediakuvastoa.

Luvassa on mm. suomalais-ranskalainen katu- ja nykytanssia yhdistävä tanssiteos, roolipeliä kaupunkitilassa, kaupunkirunoutta, nuorten kesäduuniprojekti ja työpajoja. Ohjelma julkistetaan kesäkuussa osoitteessa www.urb.fi.

Kiasma-teatteri esittää eteläafrikkalaisen Steven Cohenin kaksi performanssitaltointia Golgotha ja Cleaning Time.

Eteläafrikkalaisen Brett Baileyn ARS 11 -esitys nähdään osana /teatteri.nyt -festivaalia.

KAVA:n kokoama afrikkalaisen elokuvan esityssarjan lanseeraus ja ensimmäisen elokuvan esitys.

Nykytaiteen museo Kiasma, Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki
Ti 10–17, ke-to 10–20.30, pe 10–22, la-su 10–17, ma suljettu.
Museolippu 10/8 e, alle 18-vuotiaille vapaa pääsy.
p. (09) 1733 6501, info@kiasma.fi

Ke ja pe klo 18, su klo 15, museolipulla.
Kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 13, museolipulla.
Kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 14, heinä–elokuussa
joka sunnuntai klo 14, museolipulla.
Tilaukset ma–pe klo 9–12, p. (09) 1733 6509 tai
opasvaraus@kiasma.fi. Hinnat ti–la 65 e, su 80 e.
Opastuskielet suomi, ruotsi, venäjä ja englanti.

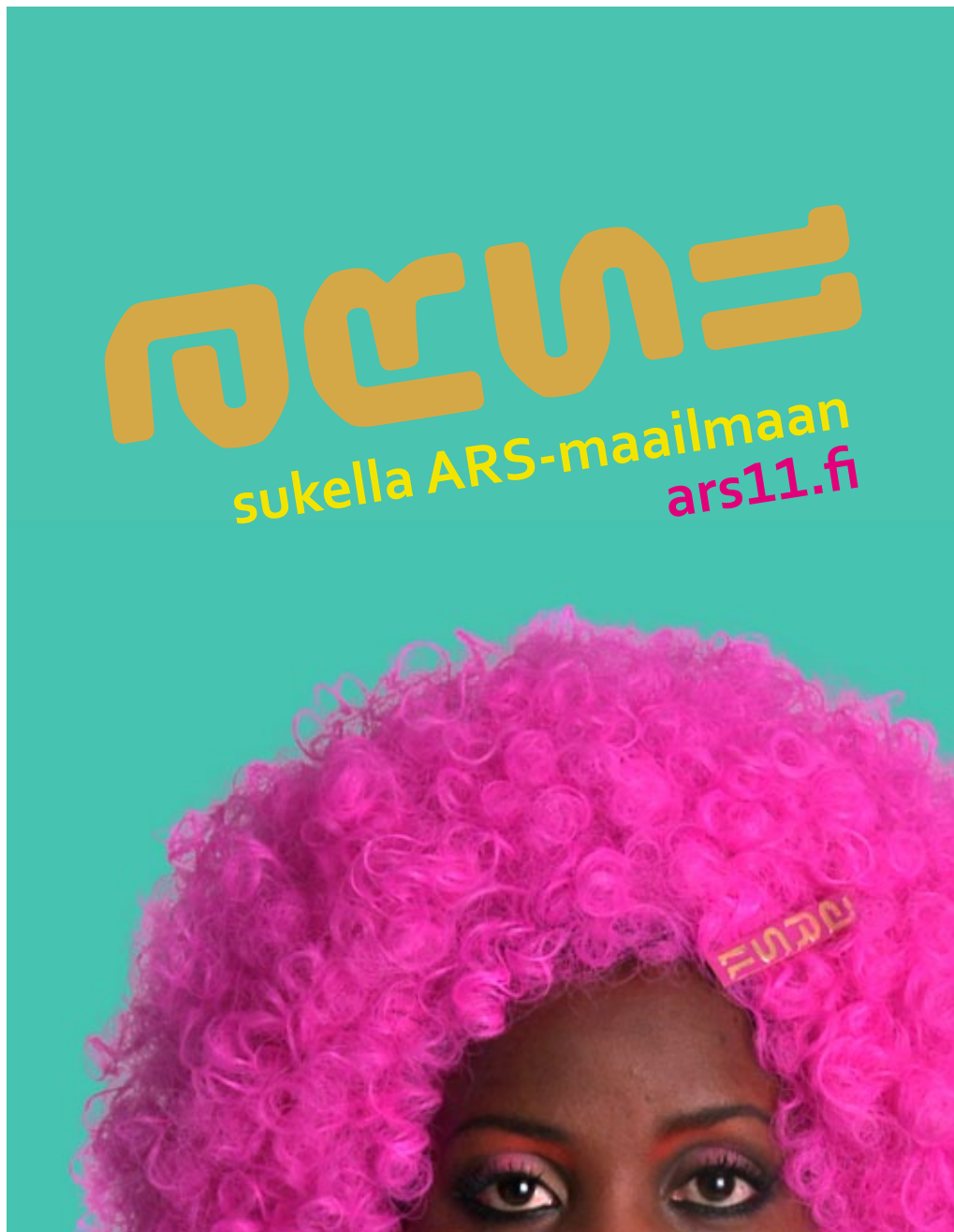
Tutustu ohjelmistoon tai liity maksuttomalle Kiasmail-postituslistalle. Verkkokaupasta näyttelyluettelot ja Kiasma- ja ARS 11 -tuotteet.

Aukioloajat samat kuin museolla, p. (09) 1733 6504
Aukioloajat samat kuin museolla, p. (09) 1733 6505

www.kiasma.fi/kiasmanystavat, p. (09) 1733 6595

Kiasma on liikkumisesteetön.
Opaskoirat ovat tervetulleita.

muutokset mahdollisia

DITTE HAARLOV JOHNSEN; SARJASTA MAALITON PÄIVÄKIRJA, 2000-2009 © DITTE HAARLOV JOHNSEN

YHTEYSHENKILÖT | Museonjohtaja Pirkko Siitari | Museonjohtajan assistentti Paula Pullinen (09) 1733 6516 | Näyttely-intendentti Arja Miller (09) 1733 6537 | Kokoelmaintendentti Leevi Haapala (09) 1733 6538 | Museolehtori Sanna Hirvonen (09) 1733 6514 | Kiasma-teatterin tuottaja Jonna Strandberg (09) 1733 6649 | Yhteistyöpäällikkö Salla Virman (09) 1733 6653 | Tilavuokraukset: yhteistyö-koordinaattori Päivi Hilska (09) 1733 6668 | Tutkijakirjasto Piia Pitkänen (09) 1733 6527 | Tiedotuspäällikkö Piia Laita (09) 1733 6507

Deloitte.

NOKIA
Connecting People

DAGMAR*

LÖNNBERG
PRINT & PROMO

TIKKURILA